

Zbigniew Borcowski, Elżbieta Kłosowska

Gdańsk - Śródmieście

Informator Archeologiczny : badania 25, 115-116

1991

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

XIX w. włącznie. Jedną z latryn na przełomie XVIII/XIX w. wykorzystano na śmietnik, w którym znalazły się naczynia i przedmioty związane z ówczesną apteką.

Badania będą kontynuowane.

**Gdańsk, Kościół Św. Piotra
i Pawła**

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadził Henryk Paner przy współpracy Arkadiusza Staniszewskiego. Finansowane przez Muzeum Archeologiczne w Gdańsku i Przedsiębiorstwo Budowlano-Usługowe „Drogbud”. Pierwszy sezon badań. Kościół Św. Piotra i Pawła z 2 poł. XIV w.

Prace ratownicze prowadzono w czerwcu i lipcu 1991 r. w związku z odbudową kościoła. Eksplorowano 4 wykopy we wschodniej części prezbiterium. Celem badań było rozpoznanie partii fundamentowych, określenie stratygrafii wnętrza obiektu, weryfikacja chronologii świątyni oraz ustalenie początków zasiedlenia tego terenu.

**Gdańsk-Stare Miasto, ul. Na
Piaskach
AZP 12-44/—**

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadzili mgr mgr Mirosław Fudziński i Marian Kochanowski (autor sprawozdania) przy współpracy mgr. Henryka Panera. Finansowali Jerzy Hall i Piotr Szymański — inwestorzy terenu badań. Ślady osadnictwa późnośredniowiecznego w obrębie zaplecza gospodarczego Starego Miasta w Gdańsku.

Badania ratownicze przeprowadzono w październiku-grudniu 1991 r. w związku z planowaną budową prywatnego obiektu gastronomicznego. Z uwagi na interesującą z punktu widzenia historyczno-architektonicznego lokalizację (naturalny cypel na zapleczu Wielkiego Młyna z tradycjami sięgającymi czasów krzyżackich), niezbędne były prace mające na celu pełne rozpoznanie stratygrafii i zadokumentowanie odkrytych obiektów nieruchomości, z ewentualnym potwierdzeniem istnienia osadnictwa przedkrzyżackiego w tym miejscu.

Nadzorem archeologicznym objęto ok. 50 m² powierzchni, gł. wykopów dochodziła do 450 cm. Odsłonięto fragm. konstrukcji drewnianych traktu komunikacyjnego na solidnych legarach (uchwycono kilka faz użytkowania) oraz narożnik drewnianej konstrukcji domostwa. Na podstawie materiału ceramicznego oraz w oparciu o wyniki analiz dendrologicznych (wykonał je dr Tomasz Ważny) najstarsze warstwy są datowane na przełom XIII/XIV w. Odkryto ponadto interesujący zestaw kości zwierzęcych, wyrobów i odpadów skórzanych, przedmiotów metalowych i drewnianych.

Materiał i dokumentację złożono w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.

W trakcie wykonywania prac ziemnych w związku z inwestycją nadzór archeologiczny będzie kontynuowany.

Gdańsk-Śródmieście

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadzili Zbigniew Borcowski i Elżbieta Kłosowska z Pracowni Archeologii Gdańska Muzeum Archeologicznego w Gdańsku. Finansowane przez „Orbis” Spółkę Akcyjną oraz Muzeum Archeologiczne.

giczne w Gdańsku. Badania ratownicze. Miasto średniowieczne i nowożytne.

Badania ratownicze podjęto na skutek zawiadomienia o natrafieniu na drewnianą beczkę oraz wątki fundamentów kamiennych podczas prowadzenia wykopu pod szyb windy towarowej w piwnicy domu przy ul. Chlebnińskiej 1 w Gdańsku. Ze względu na to, że wykop budowlany w momencie zgłoszenia sięgnął już warstw calcowych do poziomu ok. 2 m p. p. m., ograniczono się jedynie do eksploracji wypełniska beczki i dokumentacji odkrytych obiektów i warstw w profilach wykopu. Stwierdzono, że beczka o rozmiarach: wys. 1,5 m i maksymalna śr. 1,15 m, umieszczona została w prostokątnym, oszalowanym deskami wykopie o bokach 1,5 x 1,7 m, zlokalizowanym w narożniku fundamentów biegnących wzdłuż północnej i wschodniej granicy wykopu budowlanego. Dno tego wykopu znajdowało się głęboko w calcu, na poziomie 2,75 m p. p. m. Miąższość oryginalnego wypełniska beczki sięgała 0,6 m. Z tej warstwy pozyskano cały materiał archeologiczny pochodzący ze stanowiska, głównie fragm. naczyń ceramicznych. Wyklejono z nich niemal w całości 2 misy i mały dzban kamionkowy oraz misę i 2 dzbany o większym stopniu ubytków. Cały zespół był jednorodny chronologicznie i datowany na przełom XVI i XVII w. Ponadto udało się zrekonstruować ze znalezionych fragm. szkła podobnie datowane, duże fragm. szklanych i pucharka z rozwiniętą czaszą — oba ze stopkami zdobionymi dekoracją brodawkową. Wyniki badań dendrologicznych i dendrochronologicznych wszystkich 16 klepek beczki wykazały, że wykonano ją z drewna dębowego pochodzącego z lasów z terenu Niemiec, ściętego w przedziale 1580–1585.

Fundamenty tworzące narożnik udało się odsonić jedynie częściowo od strony ich lica zewnętrznego. Ich grubość nie została określona, gdyż nie można było poszerzyć wykopu kamieni pełnych ze względu na obecność istniejących wyżej konstrukcji. Oba fundamenty wzniesione z kamieni pełnych spoczywały w wąskoprzestrzennych wykopach oszalowanych deskami sosnowymi. Ich chronologia bezwzględna nie mogła zostać ustalona metodami archeologicznymi, gdyż nie znaleziono w wypełnisku tych wykopów żadnego materiału archeologicznego, a stratygrafia została zakłócona późniejszymi pracami budowlanymi. Analiza konstrukcji urządzenia sanitarnego — szamba przylegającego do narożnika fundamentów, pozwoliła stwierdzić jedynie, że jego wkopanie nastąpiło już w ramach istniejącej zabudowy. Ponieważ datę tę określa w sposób bezwzględny zarówno materiał z najniższych warstw wypełniska, jak i wynik badań dendrochronologicznych, omawiane założenie murowane musiało powstać przed wiekiem XVII. Jedynym takim założeniem w tym miejscu była budowla Dworu Artusa. Porównanie wyników prowadzonych w piwnicach Dworu wcześniejszych badań, szczególnie z l. 1987/88, wykazało z dużym prawdopodobieństwem, że odkryte fundamenty należą do założenia tzw. Dużego Dworu z 1379 r., czyli budowli poprzedzającej dzisiejszy Dwór Artusa. Badania zdają się również potwierdzać hipotezę J. Tarnackiego o dwunawowym charakterze budowli z XIV w. oraz określają jej długość przez uchwycenie części fundamentu jej ściany północnej.

Materiały są przechowywane w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.

Badania zakończono.

Gniewoszków, Zamek „Szczerba”
woj. wałbrzyskie
AZP 99-24/3

Muzeum Archeologiczne we Wrocławiu

Badania prowadził mgr Czesław Francke. Finansowane przez Konserwatora Zabytków Archeologicznych w Wałbrzychu. Siódmy sezon badań. Zamek średniowieczny (XIV w.–1428 r.).

W 1991 r. badania prowadzono w obrębie piwnicy B, w pomieszczeniu znajdującym się nad nią oraz w rejonie furty.

Prace w piwnicy B zakończono. W sumie usunięto z niej zasypisko o miąższości dochodzącej do 5,5 m, przy czym jego górne warstwy wiązały się z pomieszczeniem znajdującym